

Vergaderjaar 2011–2012

32 168

Wijziging van het Wetboek van Strafvordering en de Wet DNA-onderzoek bij veroordeelden in verband met de introductie van DNA-verwantschapsonderzoek en DNA-onderzoek naar uiterlijk waarneembare persoonskenmerken van het onbekende slachtoffer en de regeling van enige andere onderwerpen

G

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 5 maart 2012

In reactie op een brief van de minister van Veiligheid en Justitie van 9 januari 2012¹, heeft de commissie voor Veiligheid en Justitie² in een brief van 24 januari 2012 de verwachting uitgesproken dat enkele op 15 november 2011 toegezegde aanpassingen in het Besluit DNA-onderzoek in strafzaken toch worden doorgevoerd in het ontwerpbesluit dat ten tijde van het plenaire debat over het wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering en de Wet DNA-onderzoek bij veroordeelden in verband met de introductie van DNA-verwantschapsonderzoek en DNA-onderzoek naar uiterlijk waarneembare persoonskenmerken van het onbekende slachtoffer en de regeling van enige andere onderwerpen nog in de commissie voorlag.

De minister van Veiligheid en Justitie heeft hier op 5 maart 2012 op gereageerd.

De commissie brengt hierbij verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie,
Kim van Dooren

¹ Kamerstukken I 2011–2012, 32 168, F

² Samenstelling:

Holdijk (SGP), Broekers-Knol (VVD) (*voorzitter*), Kneppers-Heynert (VVD), Kox (SP), Engels (D66), Franken (CDA), Thissen (GL), Nagel (50PLUS), Ruers (SP), Van Bijsterveld (CDA) (*vice-voorzitter*), Duthler (VVD), Koffeman (PvdD), Quik-Schuijt (SP), Strik (GL), K.G. de Vries (PvdA), Knip (VVD), Hoekstra (CDA), Lokin-Sassen (CDA), Scholten (D66), De Boer (GL), De Lange (OSF), Ter Horst (PvdA), Beuving (PvdA), Koole (PvdA), Schrijver (PvdA), Reynaers (PVV), Popken (PVV), Frijters-Klijnen (PVV), Ester (CU), Swagerman (VVD)

BRIEF AAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Den Haag, 24 januari 2012

In de commissievergadering van de commissie voor Veiligheid en Justitie van 17 januari jl. is uw brief aan de orde geweest over «het ontwerpbesluit houdende wijziging van het Besluit DNA-onderzoek in strafzaken en het besluit politiegegevens». Daarin reageerde u op de brief van de commissie d.d. 13 december 2011, waarin gesteld werd dat de commissie erop rekende dat, gegeven uw toezegging tijdens het debat over het wetsvoorstel inzake DNA-verwantschapsonderzoek in het strafrecht¹, de aanpassing betreffende positie van deskundigen van andere laboratoria dan het NFI zou worden doorgevoerd in het voorgehangen ontwerpbesluit. U gaf aan het te betreuren dat de indruk is ontstaan dat de besproken aanpassing van het besluit nog zou worden meegenomen in het reeds voorgehangen besluit.

Ten tijde van het debat waarin u toezegde aanpassingen te zullen doorvoeren in het DNA-besluit was er nog sprake van een ontwerpbesluit, waarop het voorbehoud rustte dat deze Kamer er nog op zou kunnen reageren. Gelet op het schriftelijk kenbaar gemaakte voorhoud betreurt de commissie het dat bij u kennelijk het misverstand leeft dat de beoogde aanpassing doorgevoerd zou kunnen worden na vaststelling van het DNA-besluit door middel van een latere wijziging van dit besluit.

De commissie spreekt de verwachting uit dat de beoogde aanpassing zal worden doorgevoerd in het ontwerpbesluit dat ter advisering is voorgelegd bij de Raad van State en nogmaals zal worden voorgehangen bij beide Kamers.

Vice-voorzitter van de vaste commissie voor Veiligheid & Justitie,
S. C. van Bijsterveld,

¹ Kamerstukken I 2010/11, 32 168, A

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 maart 2012

Bij brief van 24 januari 2012 heeft de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie de verwachting uitgesproken dat in het ontwerpbesluit houdende wijziging van het Besluit DNA-onderzoek in strafzaken en het Besluit politiegegevens dat ik op 26 mei 2011 bij beide kamers heb voorgehangen, tevens de wijziging van het Besluit DNA-onderzoek in strafzaken zal worden doorgevoerd die nodig is om de positie van de DNA-deskundigen van de private laboratoria gelijk te stellen aan de positie van de DNA-deskundigen van het Nederlands Forensisch Instituut (NFI). De commissie heeft vervolgens de verwachting uitgesproken dat het gewijzigde ontwerpbesluit opnieuw wordt voorgehangen bij de Eerste Kamer.

Ik heb er goede nota van genomen dat de commissie het betreurt dat bij mij kennelijk het misverstand leeft dat de beoogde aanpassing zou kunnen worden doorgevoerd na de vaststelling van het Besluit DNA-onderzoek in strafzaken door middel van een latere wijziging van dat besluit. Graag bied ik de commissie mijn verontschuldigen aan voor de ontstane situatie, die – zo ben ik gaarne bereid toe te geven – te wijten is aan een van mijn kant niet in alle opzichten even helder naar voren gebrachte zienswijze over hetgeen mij voor ogen stond met betrekking tot de van de zijde van de Kamer naar voren gebrachte wensen met betrekking tot aanvulling van het voorgehangen ontwerpbesluit tijdens het plenair debat over het wetsvoorstel dat geleid heeft tot de wet van 24 november 2011 tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering en de Wet DNA-onderzoek bij veroordeelden in verband met de introductie van DNA-verwantschapsonderzoek en DNA-onderzoek naar uiterlijk waarneembare persoonskenmerken van het onbekende slachtoffer en de regeling van enige andere onderwerpen (Stb. 2011, 555). Teneinde maximale zorgvuldigheid te betrachten geef ik hieronder aan welke overwegingen voor mij van doorslaggevende betekenis zijn bij de wens om de door de commissie verlangde aanpassingen van het Besluit DNA-onderzoek in strafzaken separaat te doen plaatsvinden van de ingevolge de hiervoor vermelde wet vereiste aanpassingen.

Allereerst wil ik naar voren brengen dat het ontwerpbesluit, waarover de Raad van State inmiddels een (instemmend) advies heeft uitgebracht, een uitwerking vormt van de wet van 24 november 2011 waarbij het DNA-verwantschapsonderzoek is geïntroduceerd. Het is voor de praktijk van het grootste belang dat deze wet zo spoedig mogelijk in werking treedt, opdat DNA-verwantschapsonderzoek als opsporingsmiddel voor het oplossen van ernstige zeden- en geweldsmisdrijven kan worden ingezet. Van de zijde van de politieke en justitiële autoriteiten is herhaaldelijk het grote belang van de nieuwe wet benadrukt en onder mijn aandacht gebracht. Nog zeer onlangs is de dringende behoefte aan een spoedige inzet van dit nieuwe instrument bij mij bepleit. Men staat als het ware in de startblokken om met dit instrument, zodra de wet in werking is getreden, actief aan de slag te kunnen gaan. Dat is echter pas mogelijk als het hiervoor bedoelde, bij beide kamers voorgehangen, ontwerpbesluit tot stand is gekomen en in het Staatsblad bekend is gemaakt. Daarna kunnen het besluit en de wet waarbij het DNA-verwantschapsonderzoek is geïntroduceerd, in werking treden. Gelet op het aangegeven grote praktische belang van de nieuwe regeling, zou een inwerkingtreding per 1 april zeer gewenst zijn. De opsporing van ernstige misdrijven is er niet

bij gebaat als deze datum onverhoopt niet zou kunnen worden gehaald. Dit laatste is zeker het geval indien het ontwerpbesluit na ommekomst van het advies van de Raad van State in de door de vaste commissie aangegeven zin zou worden aangevuld. Aan de wens van de vaste commissie kan naar mijn mening worden voldaan op een wijze, waaraan niet het zojuist door mij benoemde bezwaar kleeft.

Op dit moment wordt, mede als gevolg van de door de vaste commissie geuite dringende wens om aanpassing van het voorgehangen ontwerpbesluit, met grote voortvarendheid gewerkt aan een (nieuw) ontwerpbesluit waarin een regeling over de positie van de DNA-deskundigen van externe laboratoria is opgenomen.

Ik teken hierbij aan de inhoud en uitwerking van de regeling over de positie van de DNA-deskundigen van externe laboratoria nog volop onderwerp van discussie is. De reden hiervoor is dat de randvoorwaarden die vervuld dienen te worden voordat aan de DNA-deskundigen van de externe laboratoria DNA-profielen kunnen worden verstrekt, nog niet volledig uitgekristalliseerd zijn. Die randvoorwaarden zijn, zoals mevrouw Duthler tijdens de behandeling van het voorstel van de hierboven genoemde wet DNA-verwantschapsonderzoek (Kamerstukken II 32 168) terecht aan de orde stelde¹, van groot belang voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van degenen wier DNA-profiel het betreft, alsmede voor de goede opsporing van strafbare feiten. Zoals tijdens de behandeling van het wetsvoorstel besproken is, moet aan de ene kant voorkomen worden dat DNA-profielen in onbevoegde handen komen, en moet er aan de andere kant voor worden gezorgd dat DNA-profielen volgens de voorschriften weer worden vernietigd en dat daar ook op wordt toegezien. Deze zaken vereisen een zorgvuldige uitwerking. Snelheid van wetgeving is zeker een factor van belang, maar die moet niet ten koste gaan van een deugdelijke regeling. Naar de huidige stand van zaken kan de presentatie van het (nieuwe) ontwerpbesluit met de door de vaste commissie gewenste regeling in de loop van de volgende maand tegemoet worden gezien.

De wens van de vaste commissie, zo begrijp ik deze, is ingegeven door de omstandigheid dat de bedoelde aanvulling van het ontwerpbesluit met de huidige onderwerpen die in het ontwerpbesluit geregeld zijn, gemeen heeft dat zij betrekking heeft op DNA-onderzoek. Dat is ontegenzeggelijk het geval, maar het betreft niettemin een nieuw onderdeel dat niet ter uitvoering van de wet van 24 november 2011 over het DNA-verwantschapsonderzoek dient.

De nieuwe regeling raakt onmiskenbaar het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Alleen al om die reden kan deze aanvulling niet zonder het advies van de bij dit onderwerp betrokken instanties² in het ontwerpbesluit worden gevoegd, maar moet deze volgens de geldende procedures aan die instanties worden voorgelegd. Indien deze aanvulling echter conform de wens van de vaste commissie in het voorgehangen ontwerpbesluit zou worden gevoegd, zou het ontwerpbesluit na ommekomst van het advies van de Raad van State opnieuw in consultatie moeten worden gegeven. Ervan uitgaande dat het mogelijk moet zijn dat het aangevulde ontwerpbesluit eind maart ter consultatie wordt aangeboden en de gevraagde adviezen tijdig zullen worden uitgebracht, zou het in de zomer bij het parlement kunnen worden voorgehangen en na de verkregen parlementaire instemming aan het einde van de zomer opnieuw voor advies kunnen worden voorgelegd aan de Raad van State. Indien na verwerking van dat advies het besluit in het Staatsblad is geplaatst, kunnen het besluit en de wet van 24 november 2011 over het DNA-verwantschapsonderzoek op zijn vroegst op 1 oktober 2012 in werking treden. Deze aanzienlijke vertraging van de

¹ Handelingen I 15 november 2011, nr. 7-9, blz. 52.

² Zo schrijft artikel 51, tweede lid, van de Wet bescherming persoonsgegevens een verplichte adviesaanvraag van het College bescherming persoonsgegevens voor over een wijziging van een algemene maatregel van bestuur die geheel of voor een belangrijk deel betrekking heeft op de verwerking van persoonsgegevens.

inwerkingtreding van de wet en het besluit zou ik, gelet op de dringende behoefte van politie en justitie om met het DNA-verwantschapsonderzoek aan de slag te gaan, zeer ongewenst achten. Ik heb het vertrouwen dat de commissie deze opvatting kan onderschrijven.

Gelet op het voorgaande blijf ik eraan hechten dat de nieuwe wet en het bijbehorende uitvoeringsbesluit op zo kort mogelijke termijn in werking treden. Graag wil ik de vaste commissie toezeggen dat ik het (nieuwe) ontwerpbesluit met de regeling over de positie van de deskundige, zodra dat gereed is voor consultatie, aan haar voorleg en eventueel, indien gewenst, met haar bespreek. Eerst na dit overleg zal ik het ontwerpbesluit voorleggen aan de gebruikelijke adviesinstanties. Na ommekomst van de adviezen en na eventuele aanpassing zal het ontwerpbesluit volgens de wettelijk voorgeschreven procedure bij beide kamers worden voorgehangen. Op deze wijze kan een zorgvuldige voorbereiding van de onderhavige aanpassing van het Besluit DNA-onderzoek in strafzaken plaatsvinden, terwijl tegelijkertijd recht wordt gedaan aan de vragen die door mevrouw Duthler in het plenaire debat over het wetsvoorstel zijn ingebracht.

Tegelijk kan de praktijk spoedig aan de slag gaan met het DNA-verwantschapsonderzoek.

Graag ben ik bereid, indien daaraan van de zijde van de commissie behoefte mocht bestaan, om het bovenstaande in een overleg met de vaste commissie te bespreken.

De minister van Veiligheid en Justitie,
I. W. Opstelten